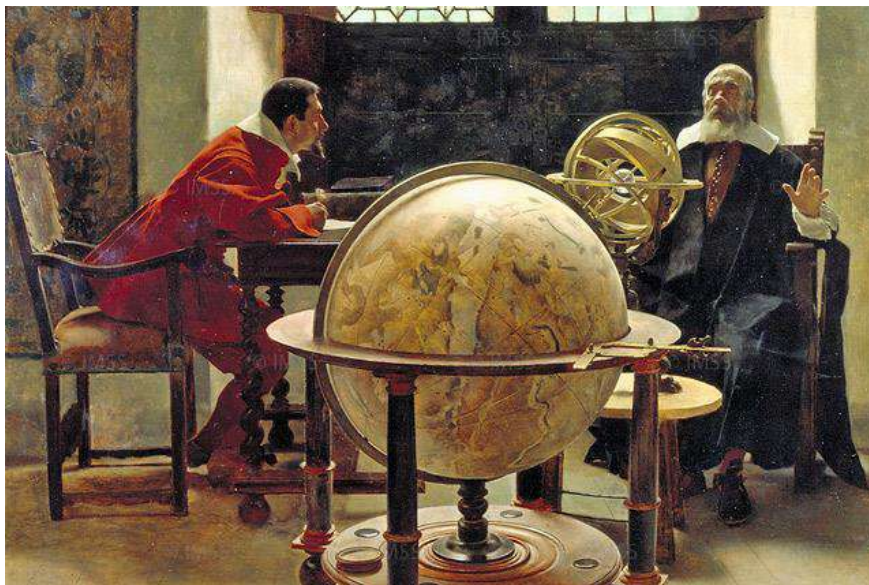

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА НАУКИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Збірник наукових праць
(За матеріалами XI Всеукраїнської науково-
теоретичної конференції
від 08 квітня 2026 року)

Житомир – 2026

Дорош А.

Ризики міжконфесійних конфліктів у незалежній Україні..... 111-114

Кобетяк Т.

Європейський досвід налагодження державно-конфесійних відносин:
ключові особливості та переваги..... 114-116

Кошелевський В.

Сакральний туризм у контексті трансформації релігійного досвіду
постмодерної доби..... 116-119

Ситайло Ю.

Сучасні інтерпритації православного етатизму: феномен «руського мира»... 120-123

Соколовська М.

Конфесійна інституціоналізація та соціальна трансформація
євангельського протестантизму в Україні у другій половині ХІХ – на
початку ХХ століття..... 124-127

Михайленко М.

Православний розкол як інструмент гібридної війни..... 127-131

Барнич С.

Державна політика у сфері регулювання діяльності релігійних
організацій в Україні: проблеми та перспективи модернізації..... 131-134

4. АКТУАЛЬНІ СОЦІОГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ В СИТУАЦІЇ ЦІНІСНО-СВІТОГЛЯДНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Шевчук Д.

Екзистенційна стійкість та гідність людини в горизонті досвіду
переживання війни..... 135-137

Козловець М.

Турбулентність сучасного світового порядку і проблеми національної
безпеки України..... 137-142

Утюж І.

Людина в умовах цифрової трансформації: як зберегти свободу і
гідність?..... 142-143

Беднарчик Т., Вергелес К.

Деонтологія в умовах реформування охорони здоров'я та трансформації
медичних послуг..... 144-147

Грицишин В., Грицишина М.

Освіта як фактор національної стійкості в умовах глобальних криз:
філософсько-аксіологічний аналіз українського досвіду..... 147-149

8. Політична безпека України: проблема стабілізації політичного поля країни. Прогнозна оцінка, механізми забезпечення : монографія / за ред. акад. НАН України О. О. Рафальського, чл.-кор. НАН України О. М. Майбороди. Київ: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2024. 288 с.

9. Про національну безпеку України. Закон України від 21 червня 2018 року №2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#n246>

10. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища: монографія. Київ: НІСД, 2022. 456 с. DOI: <https://doi.org/10.53679/NISS-book.2022.01>.

11. Ситник Г. П. Виклики національній безпеці у контексті формування нового світового порядку: курс лекцій. Київ: ТОВ «САК Лтд.», 2023. 103 с.

12. Соснін О. Розуміння сутності національної безпеки: світоглядно-понятійні й науково-теоретичні засади. lexinform.com.ua. 05.03.2026. URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/rozuminnya-sutnosti-natsionalnoyibezpekysvitoglyadno-ponyatijni-j naukovo-teoretychni-zasady-chastyna-1/>

13. Стратегічний аналіз безпекового середовища України. *Національний інститут стратегічних досліджень*. URL: <https://niss.gov.ua/news/statti/strategichnyy-analiz-bezpekovocho-seredovishcha-ukrayiny/> (дата звернення: 20.03.2026).

14. Юзікова Н. С. Національна безпека в умовах нестабільності сучасного світового порядку: поняття, виклики, загрози. *Турбулентність глобальних геополітичних процесів і проблеми національної безпеки : монографія / [О. М. Кириленко, М. А. Козловець, Г. Л. Рябцев та ін.]; Аналіт. центр сучас. гуманітаристики*. Харків: Право, 2025. С.203–227. DOI: <https://doi.org/10.31359/9786178518905>.

Ірина Утюж,

доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри суспільних дисциплін,

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

ЛЮДИНА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: ЯК ЗБЕРЕГТИ СВОБОДУ І ГІДНІСТЬ?

Соціально-філософська аналітика завжди презентувала екзистенційний нерв сучасних питань, одне із яких: «До чого ми повинні готуватись і готувати наших дітей, щоб зберегти найголовніші риси в нашому існуванні, мова йде про свободу і гідність людини».

Образ пластичного світу більше не означає простір вільного самоконструювання, а радше середовище, в якому адаптивність особистості

стає вимогою виживання в умовах прискорених соціальних, технологічних і політичних трансформацій, як буде підкреслено в роботах А. Реквіца [1], А. Бордеса [2] та ін. дослідників. Місце багатовимірної особистості в такій реальності визначається здатністю до швидкої переналаштованості, одночасного виконання множинних ролей і прийняття нав'язаних сценаріїв майбутнього.

У цифровому світі, де алгоритми, інформаційні мережі та штучний інтелект дедалі більше визначають соціальні процеси, ця небезпека стає особливо відчутною. Нові технологічні рішення та нові соціальні практики, мають формувати нову реальність і цілком очевидно, що найближчим часом ми будемо жити зовсім в іншому світі, а наші діти будуть жити як на іншій планеті. Якщо раніше минуле було основою для передбачення майбутнього, то сьогодні минуле не є гарантією майбутнього.

Все, про що писали футурологи, фантасти, реалізувалося швидше, ніж ми думали, світ набирає обертів, які ведуть нас до абсолютної невизначеності. Ми не звикли так жити, психіка не справляється. Сьогодні в одній газеті «The New York Times» інформації міститься більше, ніж людина в 19 столітті отримувала за все життя. І це не просто інформація, там міститься досить значуща інформація, отже це викликає певні емоційні зміни, тому проблеми ментального здоров'я виходять на перше місце в житті сучасної людини і суспільства в цілому.

Усі перебувають у стані тривожності, не розуміючи, чого чекати від цього світу. Все, що відбувалося після 1945 року, це створення простору, в якому не буде війни. Створювалися системи стримування, протипаг, заключалися договори – двосторонні, між блоками. Усі об'єдналися, щоби вижити.

І тут на наших очах, коли ми думали, що історія вже закінчилася, раптом – тільки все починається. Руйнуються домовленості. Щодня якась країна виходить із договору. І навіть якщо укладаються нові договори, то всі розуміють, що ніхто не збирається їх виконувати. Зникла найголовніша домовленість: «Домовленість виконувати домовленості».

І в цій ситуації нам потрібно зрозуміти, до чого нам готуватися, до чого нам готувати наших дітей? Які ж навички, риси потрібні сучасній людині для того, щоб бути готовими до змін, що відбуваються.

Література

1. Reckwitz A. The society of singularities. Cambridge : Polity Press. 2020. 145 p.
2. Borders M. The social singularity: A decentralist manifesto. Blackstone Publishing. 2018.